

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ**  
**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**  
**Кафедра педіатрії №1**

**Силабус навчальної вибіркової дисципліни**  
**«Практичні питання дитячої пульмонології»**

|                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Обсяг:</b>               | Загальна кількість годин на дисципліну: 45 годин, 1,5 кредити.<br>Семестр XI – XII. 6 рік                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Дні, час, місце:</b>     | За розкладом занять.<br>Кафедра педіатрії №1. Вул. Академіка Воробйова 3, Обласна дитяча клінічна лікарня. 9-ти поверховий будинок, 7 поверх.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Викладач (-і):</b>       | Аряєв М.Л. чл.-кор. НАМНУ, д.мед.н, професор, завідувач кафедри. Доценти: к.мед.н. Капліна Л.Є., Варбанець Д.А., Бірюков В.С., Десятська Ю.В.. Сеньківська Л.І. Асистенти: доктор філософії Усенко Д.В. Асистенти: Павлова В.В., Селімханова Д.С., Бишлей Н.О., Стрельцов М.С., Талашова І.В.                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Контактна інформація</b> | Довідки за телефонами: Капліна Лариса Євгенівна, завуч, 0509707163. Сеньківська Людмила Іванівна, відповідальна за організаційно-виховну роботу на кафедрі, 0679590334, або по стаціонарному телефону кафедри 705 53 21 з лаборантом, Ольховська Вероніка Олександрівна.<br><b>E-mail:</b> pediatrics50@gmail.com<br><b>Очні консультації:</b> з 14.00 до 17.00 кожного четверга та з 9.00 до 14.00 кожної суботи<br><b>Онлайн-консультації:</b> з 16.00 до 18.00 кожного четверга та з 9.00 до 14.00 кожної суботи. Посилання на онлайн консультацію надається кожній групі під час занять окремо. |

**КОМУНІКАЦІЯ**

Комунікація буде здійснюватися аудиторно.

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, через месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

**АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**Предмет вивчення вибіркової дисципліни** – Практичні питання дитячої пульмонології

**Пререквізити і постреквізити курсу:**

**Пререквізити:** українська мова (за професійним спрямуванням), іноземна мова (за професійним спрямуванням), латинська мова та медична термінологія, медична біологія, медична та біологічна фізики, медична хімія, біологічна та біоорганічна

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ**  
**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**  
**Кафедра педіатрії №1**

хімія, анатомія людини, гістологія, цитологія та ембріологія, фізіологія, мікробіологія, вірусологія та імунологія, безпека життєдіяльності; основи біоетики та біобезпеки, патоморфологія, патофізіологія, фармакологія, гігієна та екологія, пропедевтика педіатрії.

**Постреквізити:** педіатрія, внутрішня медицина, хірургія, акушерство і гінекологія, інфекційні хвороби, епідеміологія та принципи доказової медицини, онкологія та радіаційна медицина, травматологія і ортопедія, фтизіатрія, анестезіологія та інтенсивна терапія, екстрена та невідкладна медична допомога, гігієна та екологія, паліативна та хоспісна медицина, загальна практика (сімейна медицина).

**Мета дисципліни** – набуття студентом додаткових знань та оволодіння професійними компетентностями та навичками спостереження здорової та хворої дитини сімейним лікарем на основі компетентностей, отриманих при вивченні попередніх дисциплін.

Завдання дисципліни:

- 1.Формування вмінь та навичок комунікації з хворою дитиною або її батьками.
2. Удосконалення навичок обґрунтування клінічного діагнозу, складання плану лабораторних та інструментальних досліджень при пульмонологічних захворюваннях у дітей.,
- 3.Опанування вмінням визначати тактику надання невідкладної допомоги при пульмонологічних захворюваннях у дітей.

**Очікувані результати навчання. В результаті навчання здобувач вищої освіти повинен:**

**Знати:** клініку, діагностику та лікування пневмонії, бронхітів у дітей, спадкових та хронічних захворювань органів дихання у дітей, синдрому бронхіальної обструкції у дітей та стороннього тіла дихальних шляхів.

**Вміти:**

- Проводити диференційну діагностику перебігу та ускладнень пневмонії у дітей.
- Оцінювати функції зовнішнього дихання
- Описувати рентгенограми у дітей різного віку
- Відпрацьовувати навички аускультативної хворої дитини та на манекені.
- Складати аркуш призначень медикаментозного лікування із розрахунком доз у дітей різного віку
- Розраховувати інфузійну терапію у дітей різного віку
- Спілкуватися з батьками дитини віком до 5 років з тяжкою пневмонією, ймовірною пневмонією за алгоритмом Інтегрованого ведення хвороб дитячого віку.
- Визначати тактику ведення бронхітів у дітей

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ**  
**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**  
**Кафедра педіатрії №1**

Спілкуватися з батьками дитини з кашлем за алгоритмом Інтегрованого ведення хвороб дитячого віку.

Визначати тактику ведення спадкових та хронічних захворювань органів дихання у дітей.

Використовувати метод високочастотної осциляції грудної клітки у лікуванні дітей з муковісцидозом і бронхоектатичною хворобою

Спілкуватися з батьками дитини з тривалим кашлем.

Проводити диференційну діагностику синдрому бронхіальної обструкції у дітей

Спілкуватися з батьками дитини щодо ймовірності розвитку бронхіальної астми у дитини.

Визначати тактику лікаря при сторонньому тілі дихальних шляхів.

Проводити практичну навичку видалення стороннього тіла з дихальних шляхів у дітей раннього і старшого віку на симуляційних манекенах.

Виконувати медичні маніпуляції при поширених пульмонологічних захворюваннях у дітей.

Вести медичну документацію при поширених пульмонологічних захворюваннях у дітей

### **ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Дисципліну буде викладено у формі семінарів (16 аудиторних годин); організації самостійної роботи студента (29 годин).

**Методи навчання:** обговорення теоретичних питань, фронтальне опитування з основної термінології, тестування, рольові ігри з опанування комунікативних навичок спілкування з хворою дитиною або її батьками при поширених пульмонологічних захворюваннях у дітей, (робота в команді).

#### ***Зміст навчальної дисципліни***

##### **Тема 1. Пневмонії у дітей.**

Диференційна діагностика перебігу та ускладнень пневмонії у дітей. Особливості перебігу пневмонії у дітей раннього та старшого віку. Оцінка функції зовнішнього дихання – спірометрія. Опис рентгенограм у дітей різного віку, хворих на пневмонію. Відпрацювання навичок аускультатії хворої дитини та на манекені. Складання аркуша призначень медикаментозного лікування із розрахунком доз у дітей різного віку, хворих на пневмонію. Особливості інфузійної терапії у дітей різного віку, хворих на пневмонію. Відпрацювання комунікативних навичок спілкування з батьками дитини віком до 5 років з тяжкою пневмонією, ймовірною пневмонією за алгоритмом Інтегрованого ведення хвороб дитячого віку.

##### **Тема №2 Бронхіти у дітей.**

Диференційна діагностика бронхітів у дітей. Особливості клінічної картини гострих і хронічних бронхітів у дітей.. Проведення та оцінка функції зовнішнього

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ**  
**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**  
**Кафедра педіатрії №1**

дихання – спірометрія, пікфлоуметрія. Опис рентгенограм у дітей різного віку, хворих на гострий бронхіт, обструктивний бронхіт, бронхіоліт. Відпрацювання навичок аускультативної хворої дитини та на манекені. Складання аркуша призначень медикаментозного лікування із розрахунком доз у дітей різного віку, вибір медикаментів для лікування кашлю у дітей. Відпрацювання комунікативних навичок спілкування з батьками дитини з кашлем за алгоритмом Інтегрованого ведення хвороб дитячого віку.

**Тема №3 Спадкові та хронічні захворювання органів дихання у дітей.**

Муковісцидоз. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, обґрунтування клінічного діагнозу. Опис рентгенограм у дітей різного віку, хворих на муковісцидоз. Складання аркуша призначень медикаментозного лікування із розрахунком доз у дітей різного віку.

**Тема №4 Спадкові та хронічні захворювання органів дихання у дітей.**

Бронхоектатична хвороба Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, обґрунтування клінічного діагнозу. Опис рентгенограм у дітей різного віку. Використання високочастотної осциляції грудної клітки у лікуванні дітей з муковісцидозом і бронхоектатичною хворобою (відпрацювання практичної навички). Відпрацювання комунікативних навичок спілкування з батьками дитини з тривалим кашлем.

**Тема 5 .Синдром бронхіальної обструкції у дітей..**

Диференційна діагностика синдрому бронхіальної обструкції у дітей (стенозуючий ларинготрахеїт, бронхіальна астма). Відпрацювання навичок аускультативної дитини з синдромом бронхіальної обструкції на симуляційному обладнанні. Проведення та оцінка функції зовнішнього дихання – спірометрія, пікфлоуметрія, у дітей з бронхообструктивним синдромом.

Відпрацювання комунікативних навичок спілкування з батьками дитини щодо ймовірності розвитку бронхіальної астми у дитини. Відпрацювання комунікативних навичок спілкування з батьками дитини з тривалим кашлем.

**Тема 6. Стороннє тіло дихальних шляхів. Невідкладна допомога.**

Стороннє тіло дихальних шляхів. Етіологічні фактори. Клініка .Диференційна діагностика. Невідкладна допомога. Відпрацювання практичної навички видалення стороннього тіла з дихальних шляхів у дітей раннього і старшого віку на симуляційних манекенах.

**Тема 7. Тривалий кашель у дітей, особливості комунікації з батьками.**

Опрацювання алгоритму комунікації з батьками дитини із тривалим кашлем (стороннє тіло дихальних шляхів, муковісцидоз, лімфогранулематоз).

**Тема 8. Відпрацювання комунікативних навичок спілкування з батьками за алгоритмом Інтегрованого ведення хвороб дитячого віку** Відпрацювання комунікативних навичок спілкування з батьками дитини віком від 2-х місяців до 5 років з тяжкою пневмонією, ймовірною пневмонією за алгоритмом Інтегрованого

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ**  
**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**  
**Кафедра педіатрії №1**

ведення хвороб дитячого віку. Відпрацювання комунікативних навичок спілкування з батьками дитини з кашлем за алгоритмом Інтегрованого ведення хвороб дитячого віку.

***Перелік рекомендованої літератури***

1. Педіатрія. Диференційна діагностика. Невідкладні стани за редакцією Аряєва М.Л., Котової Н.В., електронне видання на компакт-диску. ОНМедУ. 2017.
2. Педіатрія. Диференційна діагностика. Невідкладні стани. М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О. Зелінський [та інш.]; за редакцією Аряєва М.Л., Котової Н.В. Одеса : ОНМедУ. 2017. 280 с.
3. Педіатрія: навч. посібник : у 2-х т. / М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О.Зелінський, Н.Ю.Горностаєва (та ін.) : за ред. М.Л.Аряєва, Н.В.Котової. – Одеса : ОНМедУ, 2014. – Т.2 : Захворювання дітей раннього віку. Пульмонологія. Алергологія. Кардіологія. Гастроентерологія. Нефрологія. ВІЛ-інфекція. Первинна медико-санітарна допомога. – 311 с

**Додаткова**

1. Усенко Д. В. Особливості функції зовнішнього дихання в дітей із позалікарняною пневмонією. Здоров'я дитини. 2019. Т. 14, № 8. С. 464–469.
2. Наказ МОЗ України № 1269 від 05.06.2019 «Екстрена медична допомога: догоспітальний етап. Новий клінічний протокол»
3. Усенко Д. В. Високочастотна осциляція грудної клітки у лікуванні дітей з гострою позалікарняною пневмонією. Сучасна педіатрія. 2018. № 4. С. 55–57
4. Наказ МОЗ України № 916 від 30.12.2015 року «Уніфікований клінічний протокол екстреної, первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги медикаментозна алергія, включаючи анафілаксію»

**ОЦІНЮВАННЯ**

*Форми і методи поточного контролю:* усний (опитування, участь у рольовій грі), практичний (робота з пацієнтом та його батьками), оцінка комунікативних навичок та активності на занятті.

*Критерії поточного оцінювання на занятті:*

| Оцінка          | Структура                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-----------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Відмінно<br>«5» | Здобувач вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в рольовій грі, впевнено демонструє практичні навички під час огляду здорової та хворої дитини та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення; |

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ**  
**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**  
**Кафедра педіатрії №1**

|                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|---------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Добре<br>«4»        | Здобувач добре володіє матеріалом, приймає участь в рольовій грі, демонструє практичні навички під час огляду здорової та хворої дитини та інтерпритації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення. |
| Задовільно<br>«3»   | Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в рольовій грі, демонструє практичні навички під час огляду здорової та хворої дитини та інтерпритації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з суттєвими помилками.                                                 |
| Незадовільно<br>«2» | Здобувач не володіє матеріалом, не приймає участь в рольовій грі, не демонструє практичні навички під час огляду здорової та хворої дитини та інтерпритації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень.                                                                                     |

*Форми і методи підсумкового контролю:* залік, виставляється здобувачу, який виконав усі розділи освітньої програми вибіркової дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

*Можливість і умови отримання додаткових (бонусних) балів:* не передбачені.

**САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.**

Самостійна робота передбачає лише підготовку до кожного семінарського заняття.

Самостійне вивчення алгоритму спілкування з батьками дитини зі скаргами на біль різної етіології та патогенезу.

Самостійне вивчення алгоритму спілкування з батьками дитини з судомами (фебрильні судоми, епілептичний синдром, генетичні синдроми, епілепсія).

Самостійне вивчення алгоритму спілкування з батьками дитини з внутрішньочерепними гематомами внаслідок травми.

Самостійне вивчення алгоритму спілкування з батьками дитини з проявами менінгіту.

Самостійне вивчення алгоритму спілкування з батьками дитини з проявами енцефаліту.

**ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

*Політика щодо дедлайнів та перескладання:*

1. Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ**  
**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**  
**Кафедра педіатрії №1**

2. Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

*Організаційні питання:*

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікронавушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, іспиту, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);

*Форма одягу:* медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

*Обладнання:* зошит, ручка, фонендоскоп.

*Стан здоров'я:* Здобувач хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

*Початок занять:* 8.30.

*Політика щодо відвідування та запізнь:*

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ**  
**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**  
**Кафедра педіатрії №1**

Здобувач який спізнився на заняття може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

*Мобільні пристрої:* можуть бути застосовані з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

*Поведінка в аудиторії:* робоча, спокійна.